

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnistvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnistvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnistiškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petitv. (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondv. 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Cerkev in država.

Zadnjič, ko smo poročali o doktor Novakovem predavanju o cerkvi in državi, smo dokazali, da je doktor Novak napačno citiral vsebino bule Bonifacija VIII., pogreval že zdavnaj ovrženo zgodovinsko laž, da so prvotno cesarji sami sklicevali koncile in bili v notranjih zadevah cerkve njeni vrhovni poglavari, si docela izmislil, da je Ferdinand I. imel tolik vpliv na moralne in kanoniške določbe cerkve, da je celo sam določeval materijo in formo zakramentov, svojemu občinstvu natvezal, da so se avstrijski škofje tudi principiarno povsem prilagodili avstrijskemu šolskemu zakonu, naposled pa, da niti francoskega separacijskega zakona ne pozna, o katerem je predaval. Zgolj zaradi brezpomembnosti Novakovih izjav, ki so napol spomini na konverzacijski leksikon, napol izstrižki iz »Presse« in »Zeit«, se nismo dalj spuščali v ocenjevanje predavanja. Tako dokazuje na primer trditev Novakova, da je pri poganih bila državna ideja prva, hierarhična ideja pa le njeno sredstvo, popolno neumevanje poganizma.

Ogromna večina politeistiških in panteistiških verstev je državni poim docela podrejala hierokratskemu, tako v zenskih religijah, v bramanstvu in prav posebno v mistagogskih egiptovskih verstvih in v kultu Mitre, ki je bil razširjen po celi rimski državi. Teokracija ni bila privilegij Judov, kakor meni doktor Novak, bila jim je lastna le monoteokracija, politeokratski so bili skoro vsi orientalski in iranski kult. Ravnotako pa doktor Novak čisto napačno umeva srednjeveški državno-cerkveni poim. Bistvo karolinskega imperija pojmuje Novak tako-le: Državna oblast je imperatorjem podeljena od papeža, ki združuje v sebi duhovno in posvetno. To je doktor Novak v svojem predavanju označil kot bistvo hierokratskega naziranja in zato čisto napačno navajal Bonifacijevo bulo, katero pa niti po imenu (Unam Sanctam) ni poznal. Nasprotno pa je res, da so papeži in cesarji bili popolnoma edini v tem, da je gibelinsko naziranje, dokumentirano v tedaj vkoreninjenem saksonskem pravu, ki pravi, da je cesarju posvetna oblast neposredno podeljena od Boga, ne pa posredno od papeža, (Sachsenspiegel I. 1.) pravo. Niti Bonifacij

VIII. v svoji znani buli, ki se nagiba k velfovskemu naziranju, tega naziranja ne podira — ne glede na to, da dotična izjava bule ni dogmatiška.

Jako neprevidno je torej, ako sinočnji »Narod« doktor Novaka zagovarja, češ, govoril je popularno za občinstvo, ki ni študiralo ne prava, ne teologije in da se Novak ni spuščal v podrobnosti. Stvar je sledeča: Celota je bila za nič, ker so bile podrobnosti napačne. Če je temelj pogrešen in doktor Novak čisto krivo pojmuje državno-cerkveni poim poganizma in hierokratski poim srednjeveškega imperija, potem padejo vsa izvajanja, ki na tem bazirajo. Ako občinstvo ni poučeno o teološki in pravni strani tega vprašanja, je dolžnost predavatelja, da mu jo pojasni, ne pa, da s »popularnostjo« zakriva svoje neznanje. Druga dolžnost doktor Novakova pa je, da sam odgovori na kritiko, ne pa, da prepušča zagovorništvu »Naroda«.

Da je pri tem naletel advokat Novak na še slabšega advokata, pričla snočnji »Narod« od 16. t. m. »Narod« ne odgovarja razun glede na separacijski zakon na noben naš dokaz, da je Novak nakopičil v svojem predavanju zgozdovinsko laž na laž, še več: V njegovem poročilu o Novakovem predavanju se »Narod« ni upal omeniti Bonifacija VIII. in njegove bule, ker se včasih tudi starih grešnikov poloti kes. Kje pa je Ferdinand I., kje cesarji »sklicatelji koncilov«, kje avstrijski škofje, ki so odobraval šolski zakon, kje čisto napačno pojmovana srednjeveška hierokracija? »Narod« molči kot grob.

Pač pa je zanimivo, kaj »Narod« izvaja o francoskem separacijskem zakonu. Ne zanimivo zaradi posebnosti teh izjav, pač pa zanimivo zato, ker je »Narod« dokazal, da tudi on separacijskega zakona nikoli ni videl, kaj še čital. Zadnjič smo v svojem poročilu na podlagi teksta postavili dokazali, da se je vlada polastila cerkvenega premoženja, razpolaganje z njim pa navezala na verske družbe, ki jih cerkev ne more sprejeti. Na prvi del »Narod« ne odgovarja, da pa oslabi drugi del, izvajanje, da verskih društev cerkev ne more pripoznati, si je »Narod« čisto sam izmislil neko določilo separacijskega zakona, ki ga pa nikjer ni. To — smo hoteli reči, da je zanimivo. »Narod« piše: »Zaukazala je francoska vlada, da se morajo katoličani združiti

v verske občine, kakor jih imajo v Avstriji protestantje in Židje, in če škof prizna te verske občine, se jim dajo na uporabo cerkve za popolnoma neovirano izvrševanje kulta.« In par vrstic dalje: »Veljavnost verskih občin je bila navezana na velik, za cerkev odločilen pogoj. Samo tista verska občina bi bila veljavna, ki bi jo priznal pristojni škof in nobena druga.«

To je docela izmišljeno. Separacijski zakon od 11. decembra 1905, podpisan od Emila Loubeta, Rouviera, Bienvenu-Martina, Dubief, Clementela in Merlouja, niti z eno samo besedico ne omenja ne cerkvene hierarhije, ne škofov, ne duhovnikov. Duhovnika imenuje »ministres d'un culte.« Nikjer pa zakon ne določa, da so verske družbe le tedaj veljavne, ako jih potrdi škof. Nasprotno — verska društva so povsem, v njihovi ustanovi, sestavi in upravi podvržena sodiščem (tribunal civil. Titre II, art. 5) in državnemu svetu (Conseil d'Etat), ki določa, kedaj so društva veljavna in kedaj postanejo neveljavna tako, da jih državni svet lahko anulira. (Titre III, Art. 13.: La cessation de cette jouissance, et s'il y a lieu son transfert seront prononcés par décret sauf recours au Conseil d'Etat statuant au contentieux. Sledijo točke.)

Pač so tedaj, ko so izdelovali zakon, zahtevali nacionalistiški in konzervativni poslanci, naj se v člen 4., vsprejme določba, da je veljavnost verske družbe odvisna od hierarhije, oziroma od škofa dotične dijeceze. Vlada je dolgo kolebala semtertja, končno pa vsled pritiska radikalcev te določbe ni sprejela v zakon. Art. 4. postave določa le, da se dá cerkveno premoženje na razpolago verskim društvom, ki se konstituirajo »po splošnih pravilih bogočastja« (Les biens mobiliers et immobiliers — — — seront transférés . . . aux associations qui, en se conformant aux règles d'organisation générale du culte . . .) Kedo pa določi, v katerem slučaju so verska društva sestavljena »po splošnih pravilih kulta?« — Conseil d'Etat! (Art. 8. Titre II.) O škofih torej ni nobenega govora.

Ravnotako je neresnično, kar trdi »Narod«, da so francoski škofje bili za separacijski zakon. Vsi, od prvega do zadnjega so se izrekli proti zakonu, kar so sporečili tudi papežu v svojem odgovoru na encikliko »Gravissimum muneris.« Popolno nepoznanje razmer

dokazuje trditev »Naroda«, da se je na Francoskem uveljavil separacijski zakon. Nasprotno — verska društva se niso ustanovila. Pač se bo uveljavila ločitev, toda brezdvomno taka, kakršna je tudi v Ameriki, Braziliji in deloma na Nemškem, kjer je povsod izrečno v zakonu samem zajamčena avtonomija hierarhije. Taka separacija se bo uveljavila in nobena druga. Vse druge nade svobodomiselnosti so bornirana domišljavost.

Takšno je torej dokazovanje »Naroda«, ki obenem v svojem članku razodeva, da ne ve, da je tudi avtonomna hierarhiška uprava cerkve dogmatiška, da ta hierarhični sestav cerkve tudi spada med »religiozne in etične nauke« katoliške vere. Če kdo naslanja svoja izvajanja na očito laž, na izmišljotino, kakor »Narod«, ki je v separacijskem zakonu našel določbo o škofih, ki storijo verske družbe veljavne, določbo, katere nikjer ni, potem je to brezmejna ignoranca, združena s precejšnjo zlobo. To je varanje javnega mnenja, čisto dosledno po načelih stranke, ki ne bi eksistirala, ako bi ne bila neumna.

Državni zbor.

Dunaj, 16. jan. 1907.

K včerajšnjemu poročilu dodanem kratko vsebino zakona o poslanski imuniteti, ki ga je zbornica predvčerajšnjim vrnila ustavnemu odseku, da ga izpopolni, oziroma izpremeni, o krošnjarskem zakonu, ki ga je zbornica predvčerajšnjim sprejela v tretjem branju in nekaj o vladni predlogi glede na profesorske plače.

Poslanska imuniteta.

Da more poslanec odkrito in brez ovinov povedati svoje mnenje, mora mu biti zagotovljena prosta beseda. Toda tudi poslanska imuniteta sme segati le do gotove meje v zbornici in izven zbornice. Glede na govorniško prostost v zbornici določa meje poslovnika, ki pa je tako površen, da si predsednik z njim prav nič ne more pomagati nasproti brezozornim kričanjem. Pa tudi glede na poslansko imuniteto izven zbornice je § 16. drž. temeljnega zakona z dne 21. decembra 1867, št. 141, nepopoln in pomanjkljiv. Ko je n. pr. leta 1901 nižjeavstrijski deželni šolski svet proti socialno demokratičnemu poslancu Seitzu naperil disciplinarno preiskavo, ker je kot učitelj zagrešil proti disciplini in je ta stvar prišla v parlamentu v razgovor, ustavni odsek ni vedel, kaj bi storil. Imenovani paragraf državnega temeljnega zakona odseku ni podal zadostne jasne pravne podlage za primeren sklep. Da pa se je izognil nadaljnjim prepričnim,

posestev, in zakonita določila, ki to zabranjujejo, je smatral za nepravilna. Imel je pa še poseben motiv. Hotel je, da spremenim svoj testament, kar je po njegovem mnenju gotovo v moji moči. Hotel je s tem name pritiskati — in Arturja mi zopet dati, če bi testament spremenil in mu na ta način omogočil, da nastopi svojo dedščino. Vedel je natančno, da ne bom nikdar zoper njega poklical policije. Povdarjati moram, da je vse to od mene le pričakoval, faktično pa do tega ni prišlo, kajti zgodilo se je vse prehitro, in ni imel časa, da bi svoje načrte realizoval.

»Ko ste Vi našli Heideggerja mrtvega, so bili njegovi načrti uničeni. Ko je James to zvedel, se je prestrašil. Zvedela sva o tem, ko sva včeraj v tej sobi sedela. Direktor Huxtable je brzojavil. James je postal tako zelo razburjen, da sem bil v trenutku prepričan, da je bila moja sumnja, katero sem vedno imel, opravičena in sem zahteval odgovor od njega. Radovoljno je vse priznal in prosil me je, naj le še tri dni prikrivam njegovo skrivnost, da bo imel njegov ničvredni tovariš čas priti na varno. Ugodil sem njegovi prošnji, kakor navadno. James se je takoj odpeljal proti gostilni, da opozori Hayesa ter mu da sredstva za beg. Po dnevu nisem mogel iti tja, toda kakor hitro se je napravila noč, sem hitel, da vidim svojega ljubega sina. Bil je zdrav in dobre

LISTEK.

Skrivnostna ugrabitev.

(Angleški napisal Conan Doyle.)
(Konec.)

Vojvoda se je naslonil na svoj stol ter gledal svojega prijatelja kakor otrpjen od začudenja.

»Vi imate skoraj nadčloveške zmožnosti,« je rekel na to. »Hayesa so torej v istini aretovali? Zelo sem vesel, da se je to zgodilo, če le ne bode to na Jamesovo usodo slabo uplivalo.«

»Na usodo Vašega tajnika?«

»Ne, gospod; mojega sina.«

Zdaj se je moral Holmes čuditi.

»Priznam, da mi je to odkritje popolnoma novo, Visokost. Prosim Vas moram, da mi to natančneje razjasnite.«

»Ničesar vam nočem skrivati. Strinjam se z vami, da je pri tem obupnem stanju, v katero smo prišli vsled Jamesove neumnosti in zavisti, še najboljše in najpametnejše, če govorimo popolnoma odkrito. Kot mlad človek, gospod Holmes, sem ljubil, kakor se ljubi samo enkrat v življenju. Hotel sem to damo vzeti za ženo, ona pa tega ni hotela, ker bi me

ta zveza ovirala v moji karijeri. Če bi živel, ne vzel bi nikdar druge žene. Toda umrla in zapustila mi je to edino dete, katero sem iz ljubezni do nje negoval in tudi preskrbel. Napram svetu se nisem mogel priznati za očeta, toda dal sem ga dobro vzgajati, in ko je vzrastel, vzel sem ga k sebi. Izvedel je mojo tajnost in od tega časa je vedno povdarjal svoje pravice do mene in grozil, da provocira škandal, ki bo grozen zame. Njegova prisotnost je bila tudi vzrok moji zakonski nesreči. Od prvega trenutka je imel posebno jezo na mojega mlajšega sina in zakonitega dediča. Vprašali me boste morda, zakaj sem v teh razmerah Jamesa obdržal doma. To sem storil le vsled tega, ker sem v njegovem obrazu zopet gledal obraz njegove matere, in temu spominu na ljubo sem pretrpel vse. Nisem imel moči, da bi se ločil od njega. Toda bal sem se, da bi Arturju — to je lord Saltirju — ne napravil kaj žalega, in vsled tega sem ga dal v šolo gospoda Huxtablea.«

»James je prišel s tem prokletim Hayesom v dotiko, ker je vodil namreč celo upravo. Ta človek je bil lopov že od prvega začetka, toda vendar je postal James zaupen z njim. Vedno je imel neko posebno veselje za slabo družbo. Ko se je James odločil, da odpelje lord Saltirja, poslužil se je pri tem tega človeka. Spominjali se boste, da sem poslednji

dan pred nezgodo pisal Arturju. In James je odprl pismo in priložil listek, na katerem je prosil Arturja, naj se snide z njim v bližnjem gozdičku. Zlorabil je ime vojvodine, in pripravi je na ta način dečka, da je prišel. Onega večera se je peljal James doli — povem Vam to vse tako, kakor mi je sam priznal — in je rekel Arturju, ki je v istini prišel, da njegova mati po njem hrepeni in da ga čaka na barju; če pojde ob polnoči zopet v gozd, našel bo tam nekega moža s konjem, ki ga bo k njej dovedel. Nesrečni deček ga je ubogal. Prišel je na določeno mesto, kjer ga je čakal oni vražji Hayes s ponijem. Artur je sedel na konja, in skupaj sta odjahala. Toda zdelo se jima je, kakor je James šele včeraj izvedel, da ju nekdo zasleduje. In pri tem je Hayes zasledovalca tako s palico po glavi udaril, da je mož mrtve obležal. Hayes je potem peljal Arturja v svojo gostilno »pri petelinu«, kjer ga je v prvem nadstropju zaprl v sobo. Tam ga je oskrbovala žena Hayesova. Dobra žena je, toda popolnoma mora poslušati svojega nasilnega moža.«

»Tako, gospod Holmes, je bila stvar, ko sem Vas pred dvema dnevoma v prvič videl. Vprašali me boste, kaj je Jamesa dovedlo do tega. V tej njegovi jezi zoper mojega dediča je bilo mnogo nespameti in fanatizma. Po njegovem mnenju bi moral biti on dedič mojih

je sklenil: »Na podlagi § 16. državnega temeljnega zakona, št. 141, odsek ne more odločiti, ali je deželni šolski svet imel pravico postopati proti poslanca Seitzu ali ne, preden ga je izročil državni zbor; odseku pa se naroča, da izdela in predloži nasvete, kako naj se izpremeni že večkrat imenovani § 16.« Ta predlog je odobrila zbornica. Ustavni odsek pa je razmišljal pet let, kaj naj stori. Mnenja v odseku so bila tako različna, da je bil izključen vsak pameten predlog. Zato je vlada z volivno presodno predložila tudi novo besedilo označenega § 16. Vladni načrt pa se nikakor ne ozira na vse mogoče slučaje. Zato je ustavni odsek z nekaterimi izjemami odobril vladni načrt ter sklenil resolucijo, naj vlada zbornici predloži nov načrt, ki se bode oziral na vse mogoče kazenske, disciplinarne in policijske tožbe in preganjanja poslancev. Odsek je sklenil le štiri nove dostavke k § 16. Sedaj se glasi § 16.:

Člani državnega zbora niso nikomur odgovorni za svoja glasovanja; za besede pa, ki jih govorijo kot poslanci, pa le zbornici.

Brez dovoljenja zbornice sodišče ne sme preganjati poslanca zaradi kaznjivega dejanja, izvzemši slučaje, če ga zasačijo pri dejanju (in flagranti). Pa tudi v tem slučaju mora sodišče takoj naznaniti predsedniku zbornice. Če pa zbornica zahteva, mora sodišče takoj izpustiti poslanca ter ustaviti preganjanje.

To so sedanje določbe glede na poslansko imuniteto. Tudi nejuristu je jasno na prvi pogled, da so te določbe presplošne in nezadostne. Odsek priporoča naslednje dostavke:

»Ni pa izključeno zaslišanje prič in poizvedovanje, da se pofasni dejanje.« — Ta dostavek je gotovo umesten. Ako preiskovalni sodnik zasliši priče in se prepriča, da je ovadba neutemeljena, more sploh ustaviti nadaljno preiskavo, preden je sodišče zahtevalo od državnega zbora izročitev poslanca.

Drugi dostavek: »Kaznjivo dejanje ne zastara, dokler zbornica ni izrekla mnenja.«

Tretji dostavek: »Ako poslanec stori kaznjivo dejanje v prostorih zbornice, more predsednik to naznaniti imunitetnemu odseku. Ta pa mora poročati že v treh dneh. Ako odsek ne poroča, mora predsednik takoj nato vprašati zbornico. Ako zbornica v smislu dneh ne odkloni izročitve, more se preganjanje poslanca izvršiti.«

Četrti dostavek: »Predsednik mora poslanca, ki je v zbornici storil kaznjivo dejanje, naznaniti, ako to zahteva s podpisom vsaj deset poslancev.«

Ti zadnji trije odstavki morejo biti dvo-rezen nož v rokah pristranskega predsednika. S temi tremi dostavki hoče vlada nadomestiti, poostrižiti nekatere določbe v poslovniku. Temu pa so se predvčerajšnjim uprli socialni demokrati, nemški in češki radikalci. Poslanec Choc je celo predlagal, naj zbornica preide na dnevni red o vsej tej stvari. Ker so nasveti odsekovi nepovoljni, a je primerna izprememba § 16. nujno potrebna, zato je večina glasovala za Pergelov predlog, naj se poroči vrne odseku z naročilom, da v osmih dneh predloži novo poročilo. Za pravilno sklepanje o tej točki bi moralo biti navzočih vsaj polovica, torej 216 poslancev. V zbornici pa jih gotovo ni bilo 150. Zato je bilo najbolje, da se je poročilo vrnilo odseku.

Krošnjarski zakon.

Druga točka razprave je bil krošnjarski zakon, kakor ga je izpremenila gosposka zbornica. Bistveno izpremenjen je § 12. Poslanska zbornica je sklenila, da more občinski zastop prepovedati krošnjarstvo sploh ali le za določene izdelke v celi občini ali v posameznih krajih. Ta sklep pa velja, ako ga odobri tudi trgovinsko ministrstvo v sporazumu s trgovinsko zbornico, deželnim odborom

in kmečkim zastopom. Ako pa trgovinsko ministrstvo v šestih mesecih ničesar ne ukrene, sklep velja. Gosposka zbornica pa je sklenila, da morejo občinski zastopi prepovedati krošnjarstvo v deželnih stolnih mestih, v mestih s posebnim statutom, v krajih z več ko 5.000 tudi v manjših krajih in v zdraviliščih, ako prebivalci, izjemoma iz posebnih razlogov endotni trgovci nudijo konsumentom potrebne predmete. Gosposke zbornice sklep je torej ugodnejši za krošnjarje, nego oni poslanske zbornice. Seveda nima poslanska zbornica pred očmi domače industrije, marveč krošnjarstvo sploh, torej tudi židovskih prekupcev. In v tem oziru ne soglašamo z gosposko zbornico.

V § 16. so naštetih oni kraji, za katere veljajo posebne pravice. Na Kranjskem so občine v kočevskem in novomeškem okraju: Stari trg, Doblje, Obrh, Radenci, Planina, Tančja gora, Dol, Čepelj, Podgora, Buturja, Topla, Reber, Poljanice in Crnomošnice. Gosposka zbornica je iz Butoraja napravila »Wutarei«. Ali ni to smešno? S tem so menda rešili kranjski Nemci: Sinja gorica — Schweinsbüchel. Razdrto — Zerisendorf itd. Kje je pamet?

Ker gosposka zbornica odločno zahteva to izpremembo, pritrdila ji je tudi poslanska zbornica.

Profesorske plače.

Vlada je predložila načrt zakona, s katerim se zvišajo plače tudi učnemu osebju, in sicer: Profesorjem na visokih šolah in seme-niščih v Solnogradu in Olomucu in bogoslov-nim profesorjem. Sedaj menda ni državnega uslužbenca, na katerega bi bila pozabila vlada. Skrajno smešno pa je, kar je trdil »Na-rod«, češ, da so slovenski liberalci in češki radikalci samo zaradi uradnikov umaknili svoje nujne predloge. Tako je govoril lisjak, ko je videl goloba na strehi in požiral slino. »Narod« se v istini preveč norčuje iz svojih bravcev.

Včerajšnja seja.

Menda ni treba dokazov, da je nepoštena konkurenca na veliko škodo pošteni industriji, trgovini, obrtniki, poljedelstvu, pa tudi konsumentom. Imamo sicer zakonite določbe proti nepošteni konkurenci, toda raztresene so po raznih zakonih ter znane večinoma le juristom. Da ustreže splošni želji prebivalstva, je vlada že leta 1895. zbornici predložila načrt zakona v varstvo proti goljufiji glede na kvantiteto in kvaliteto blaga. Zbornica pa ni rešila tega načrta. Vlada je nato izdelala nov načrt ter ga leta 1901 razposlala trgovskim in obrtniškim zbornicam, kmetijskim in drugim družbam, raznim strokovnjakom in veščakom, da izrečejo svoje mnenje o načrtu ter nove nasvete. Na podlagi izraženih mnenj in nasvetov je vlada lani zbornici predložila obširno poročilo z načrtom zakona. To za producente in konsumente velevažno vprašanje je torej preračevano in presejano, da več ali manj ustreza zahtevam.

Najstarejše določbe v tem oziru imajo Francozi iz leta 1824, poseben zakon iz leta 1886. Podobne zakone imajo v Italiji, Belgiji, Švici in na Angleškem. Najboljši zakon proti nepošteni konkurenci ima sedaj Nemčija od leta 1896. Po tem zakonu je prikritjen tudi avstrijski načrt, ki je danes v zbornici v razpravi. Kaj pa je nepoštena, nedovoljena konkurenca? Zadnja desetletja, ko se je Avstrija topila v valovih »svobode« in morju biro-kraškega črnila, so brezvestni ljudje pošteno izrabili to svobodo z nepošteno konkurenco. Zato je dandanes težko določiti, kje se konča poštena, dovoljena konkurenca in kje se prične nepoštena, nedovoljena in kaznjiva. Interesentje presojajo to vprašanje s svojega subjektivnega stališča. In vsakdo je sam sebi naj-

bližji prijatelj. To je vzrok raznim težavam pri sestavi enotnega zakona, ker proti vsem oblikam nepoštene konkurence niso primerna ista sredstva.

Obrtni odsek je skoraj brez izpremembe odobril vladni načrt. Ta pa je tako obširen, da v kratkem poročilu ne morem navesti niti bistvenih določb. Prvi štirje paragrafi pre-povedujejo neresnično hvalo ali reklamo tr-govskih podjetnikov v tiskovinah, okrožnicah, časopisih, zavojih itd. Kdor je oškodovan, more zahtevati odškodnino in ustaviti tako nepošteno reklamo. Ta določba je naperjena v prvi vrsti proti neresničnim reklamam v časopisih.

Nadaljni paragrafi (5 do 9) prepovedujejo zlorabo trdke ali firme in prevaro v trgov-skem prometu. Paragraf 10. prepoveduje ob-rekovanje trgovskega podjetja, kar more škoditi kreditu, prometu itd. Paragrafi 11 do 16 prepovedujejo izdajo trgovskih in prometnih tajnosti. Te določbe so v prvi vrsti v varstvo podjetij proti nezvestim uslužbencem. Določ-be, v paragrafi 17 do 27 določajo odškodnino za gmotno in moralno škodo. Pravica do od-škodnine zastara navadno v enem letu po storjeni škodi. O škodah do 1000 kron razso-jajo okrajna, o škodah nad 1000 kron pa tr-govska, oziroma okrožna in deželna sodišča.

Drugi del zakona določa kazni za razne kaznjive slučaje. Kazni, zapor in denarne glo-be so od 50 do 2000 kron, oziroma do šest mesecev zopora. Tretji del obsega določbe o znakih blaga, mere, teže, kakovosti, kraja itd. Razne določbe segajo tudi v obrtni zakon.

Posojila vinogradnikom

Poslanec Pfeifer in tovariši so vložili na vlado naslednjo interpelacijo: Prišel je čas, ko treba vračati za obnovitev vinogradov do-voljena državna posojila. Mnogi vinogradniki pa ne bodo mogli vračati posojil, ker dohodki iz vinogradov večkrat ne pokrijejo strokov za obdelovanje. Množe se troški za galico, žveplo itd., za delavce, kjer jih je sploh še mogoče dobiti. Najhujša trtna uš pa je toča, ki se vedno ponavlja, koder so izsekali gozde. Z ozirom na to je pač opravičena želja, naj bi vlada upoštevala ta dejstva ter revnim vino-gradnikom olajšala povračila posojil, v po-sebnih slučajih naj bi vlada popolnoma ali vsaj deloma odpisala posojila.

Uradniške plače.

Toliko deputacij že dolgo ni bilo v parla-mentu, kakor ta teden. Vse vrste državnih uslužbencev do sedmega plačilnega razreda izražajo po deputacijah svoje želje glede na izboljšanje plač. Nobena kategorija ni zado-voljna z vladnim načrtom. To je povsem na-ravno in umevno. Nikogar nečemo grajati, ako si hoče primernim načinom izboljšati svo-je gmotne razmere. Kar pa moramo odločno grajati, to je konkurenca mej poslanci za po-pularnost. Slučajno sem dobil v roke govor poslanca, ki je po poklicu profesor, ki urad-nike izrečno hujša, naj stavkajo, ako jim vlada ne dovoli vsega, kar zahtevajo. Že v finančnem odseku sem naglašal, da je vsak delavec vreden svojega plačila. Tudi kmečki volivci ne bodo ugovarjali, ako se nižjim uradnikom in slugam primerno izboljšajo pla-če, ker mnogi v resnici stradajo. Toda ob-enem naj vlada skrbi, da se polagoma zniža število uradnikov. Poslanci pa, ki zastopajo mesta in so večinoma sami uradniki, pritiskajo na vlado, naj ustanovi nove plačilne stopnje, petletnice sploh skrči v triletnice itd. Ljudje božji, vse, kar je prav. V soboto je finančni odsek dovolil okroglo 33 milijonov za izbolj-šanje uradniških plač. Čez tri leta bodo ti višji troški znesli že 50 in čez šest let 75 milijonov kron, če vlada ne ustanovi nobenega novega mesta. In še s tem niso zadovoljni poslanci,

ki hočejo biti boli uradniški, nego uradniki sami. Finančni minister dr. Korytowski je iz-javil že v odseku, da zakon ne bode potrjen, ako odsek ali zbornica še zviša troške. To svarilo pa ne izda in vlada se že ne more otepati raznih sitnežev, ki zahtevajo kar 50 milijonov več že za tekoče leto. Vlada je šla do skrajnosti s svojo radodarnostjo, vsaka nova zahteva utegne spraviti v nevarnost ves zakon. Mnogi poslanci bi se gotovo ne prito-žili. Zato store ravno uradnikom jako slabo uslugo tisti poslanski kričarji, ki hočejo z glavo skozi zid.

VOLIVNA REFORMA.

Volivno reformo končno reši gosposka zbornica prihodnji pondeljek.

REFORMA ZAKONA.

Justični odsek nič ne dela in je vselej ne-sklepčen. Zato bo padla nameravana reforma zakona, ki naj zakonsko ločenim katoličanom omogoči zopetno poroko. Vsled tega je velika žalost med liberalci. Tolažijo se s tem, da bodo morda prodrli z »reformo« zakona v boljše čase.

OBRTNI ZAKON.

Svobodna obrtna zveza poslanske zbor-nice je 16. t. m. v svoji seji izrekla obžalo-vanje, da je gosposka zbornica izpremenila nekatere določbe obrtnega zakona, sklenje-nega od poslanske zbornice ter je izjavila, da bo glasovala za obrtni zakon, kakoršnega je sestavila komisija zbornice le zato, da ne onemogoči zakona, ki je vendarle tudi v obliki dani mu od perske zbornice, še precej ugoden za obrtnike. Obrtni odsek je sklenil tudi sle-dečo resolucijo: »Vlada se pozivlja, naj čim-preje mogoče postavno uredi obvezno sta-rnostno zavarovanje obrtnikov ter naj v ta na-men stopi v dogovor z obrtnimi in trgovskimi zbornicami po vseh deželah.

URADNIŠKI ZAKON.

V proračunskem odseku je finančni mini-ster Korytowski izjavil, da je vlada k večjemu pripravljena dovoliti uradnikom od 6. do 8. činovnega razreda namestu kvinkvenijev kva-drijenije. Uradniški položaj je po tem zakonu najboljši na celem kontinentu. Vlada — je de-jal minister — ne bo predložila zakona ce-sarju v sankcijo, ako ga proračunski odsek izpremeni. Pri glasovanju se je zakon sprejel z dodatnim predlogom poročevalca Skeneja.

VOLIVNO GIBANJE MED ČEHI.

Mladočehi in češki agrarji bodo vsled intervencije češkega narodnega sveta kandi-dirala dva odlična dunajska Čeha, da bodo tudi nižjeavstrijski Čehi v državnem zboru zastopani.

PRIMORSKE ŽELEZNICE

V konferenci, ki se je 15. t. m. vršila med ministri in člani proračunskega odseka, je po-slanec Schwegel sprožil predlog, kako zdru-žiti Trst z Istro in Dalmacijo s pomočjo paro-brodne družbe, ki bi bila sestavljena iz vseh dozdajnih istrskih in dalmatinskih parobrod-skih družtev ter bi bila pod vodstvom Lloyda.

OGRSKE ZADEVE.

Avstrijskih ministrov baže zato cesar še ni imenoval za tajne svetnike, kakor je to drugače navada, ker noče imenovati tudi ogr-ske ministre za tajne svetnike. Polonyi, ogr-ski pravosodni minister, ne more postati tajni svetnik, ker je bil zaradi žaljenja veličanstva že v »preiskavi, zbornični predsednik Justh pa zato ne, ker je svoj čas dejal, da so av-strijski ministri »smeti«. — V ogrski poslan-ski zbornici je justični minister Polonyi pre-dložil zakon o inartikulaciji neke pogodbe med Avstrijo in Ogrsko glede na neko zasebno pravno pogodbo, sklenjeno med velesilami v Haagu. Pri tej priči je Polonyi naglašal, da ta postava pomenja državno neodvisnost Ogr-ke, ki je toplot v prvi sklenila z Avstrijo po-godbo kot neodvisna država z neodvisno dr-žavo. (Eljen-klici.)

DELOVANJE ANARHISTOV.

Madrid, 16. januarja. Semkaj sta baže došla dva policijska agenta iz Barcelone, da izročita ministru notranjih zadev listo anar-histov, ki nameravajo 17. t. m. v Madridu iz-vršiti atentat proti uglednim politikom.

Berolin, 16. januarja. Prihodnjo Veli-ko noč je napovedan velik shod nemških anarhistov.

Madrid, 16. januarja. Španski anarhisti so sklenili, da bodo poglani v zrak tisto cer-kev, kjer bo krščeno prvorojeno dete špan-skega kralja. Vsled tega se vrše velike var-nostne priprave.

POMAŽARJENJE REKE.

Reka, 16. januarja. »Piccolu« poročajo, da je ogrska vlada odločila namero, uvesti mažarščino na reških sodiščih, baže na pred-log hrvaške vlade, ki namerava predlagati, naj se uvede na reških sodiščih tudi hrva-ščina.

POLONYJEVA AFERA.

Minister Andrassy je v ministrskem sve-tu povdarjal, da mora minister Polonyi to-žiti tiste, ki mu očitajo različne umazanosti, ne glede na vse konsekvence, ki se bodo pri tem pojavile. — V budimpeštanskem občinskem svetu je zaradi Polonyja, kateremu očitajo oderuštvo, nastal 16. t. m. veliki škandal. Ob-činski svetniki so vpili: Panamist Polonyi! — Občinstvo pa je kričalo: Eljen Polonyi! Malo je manjkalo, da ni prišlo do pretepa.

»KULTURNI« BOJ NA FRANCOSKEM.

Pariz, 16. januarja. V škofovski kon-ferenci je velika večina škofov odklonila mne-

volje, toda zelo prestrašen vsled umora, kate-rega je videl. Ker sem že preje obljubil, sem dal dovoljenje, čeprav zoper svojo voljo, da ostane deček še tri dni v varstvu Hayesove žene, kajti bilo je nemogoče, naznaniti policiji njegovo bivališče, ne da bi pri tem ovadil tudi morilca. In tega pač niso mogli samega kaz-novati, kajti tudi moj nesrečni James bi bil uničen.

»Zahtevali ste, gospod Holmes, naj bom odkrit. To Vašo željo sem Vam izpolnil in po-vedal sem Vam vse brez ovinkov. In zdaj Vas jaz prosim, da ste tudi Vi napram meni prav tako odkriti.«

»To hočem,« je rekel Holmes. »V prvi vr-sti naj Vas, Visokost, na to opozorim, da ste sami prišli v jako kočljivo stanje. Po zakonu ste deležni težkega hudodelstva, ker ste po-magali morilcu, da je pobegnil. Kajti popolno-ma brezdvomno je, da je bil denar, katerega je dal James Wilder svojemu tovarišu, da mu omogoči beg. — iz Vašega žepa.«

Vojvoda je pritrdil.

»Ta stvar ni tako lahka. Toda še bolj ste se pregrešili s tem, da ste pustili sina tri dni v taki roparski beznici.«

»Vsled svetih obljub —«

»Kakšno ceno pa imajo obljube pri ljudeh, kakor so ti? Kdo Vam jamči za to, da ga tudi od tam zopet ne odpeljejo? Da napravite svo-jemu ničvrednemu starejšemu sinu uslugo, ste izpostavili svojega nedolžnega mlajšega sina neizmerni in nepotrebni nevarnosti. To je bilo zelo krivično od Vas.«

Tega načina govorjenja, in poleg tega še

v svojih sobah, prevzetni lord holderneški ni bil vaju.

Njegovo visoko čelo je postalo od jeze rdeče, toda njegova vest mu ni pustila go-voriti.

»Pomagati Vam hočem, toda le pod enim pogojem. Pokličite svojega slugo in ta naj iz-vrši povelja, katera mu bom dal.«

Ne da bi rekel besedo, je vojvoda pozvo-nil na električni zvonec. In lakaj je vstopil.

»Veseliti se boste, če slišite, da so Vašega mladega gospoda zopet našli,« je rekel Hol-mes. »Njegova Visokost želi, da gre takoj ko-čija k »petelinu« in pripelje lorda Saltirja do-mov.«

Ko je sluga ves vesel odšel, je Holmes na-daljeval: »Ker je bodočnost zagotovljena, mo-remo o preteklosti mirno razpravljati. Jaz ni-sem torej prisiljen vsega, kar vem, razodeti. Kar se tiče Hayes, ne morem ničesar storiti. Za njega so vislice, in jaz ne ganem niti z ma-zincem, da ga rešim. Kaj bo odkril, ne morem reči. Toda prepričan sem, da mu Vaša Viso-kost dá lahko razumeti, da molčljivost tudi njemu koristi. Policija misli, da je Hayes de-čka odpeljal, da izsili odkupnino. Če policija sama kaj več ne izve, tedaj pač nimam vzroka, da bi ji jaz stvar razjasnjeval. Le na to bi še Vašo Visokost opozoril, da bi bila za Vašo rodbino le nesreča, če bi gospod Wilder še na-dalje ostal v Vaši hiši.«

»To razumem, gospod Holmes, in dogo-vorjeno je že, da me za vedno zapusti in da išče srečo v Avstraliji.«

»Če je tako, Vam svetujem, ker ste sami

trdili, da je prisotnost gospoda Wilderja vzrok Vaši zakonski nesreči — da pomagate vojvo-dinji in da ji dopomorate zopet do njenih sta-rih pravic.«

»Tudi to sem že učinil, gospod Holmes. Danes jutraj sem pisal vojvodinji.«

»Potem Vam moreva, mislim, častitati. Toda tudi sebi smeja častitati, da je najina pot proti severu porajala tako lepe uspehe. Še nekaj bi rad zvedel. Ta Hayes je imel ko-nje s podkvami podkovane, ki so napravljale vtise kravih kopit. Ali ga je tega gospod Wilder naučil?«

Vojvoda je nekaj časa mislil in napravil zelo začuden obraz. Potem je odprl vrata ter naju peljal v veliko sobo, ki je bila opravljena kakor muzej. V kotu nama je pokazal omaro, na katerej je visel listek sledeče vsebine:

»Te podkve so našli pri izkopavanju: v bližini Holderness Halla. Napravljene so za konje, imajo pa na spodnji strani razkldaro okovo, kakor jo nosi goveja živina, da se s tem vara zasledovalce. Gotovo so služile ka-kemu ropajočemu vitezu v srednjem veku.«

Holmes je odprl steklena vrata ter je z mokrim prstom potegnil po železju. Prsti so kazali sledove svežega blata.

»Hvala Vam,« je rekel ter vrata zopet zaprl. To je druga, zelo interesantna stvar, katero sem zasledil tu na severu.«

»In prva?«

Mesto odgovora je Holmes zložil svoj ček ter ga dal skrbno v svojo beležnico. »Nisem bogat človek,« je rekel ter nežno držal knjigo v roki. Spravil jo je v svojemu notranjem žepu.

nje, naj se bogočastje uredi po splošnih določbah združevalnega zakona. Vprašanje o semeniških je povečini že povsod rešeno, ker so se semenišča konstituirala kot srednje in visoke šole.

Banker separacijske stranke. Bivši zunanji minister Honotaux objavlja po listih članek, kjer povdarja popolni bankerot verskih družb, katere je hotela vlada ustanoviti, ter meni, da je sedaj, ko škofje urejajo samostojno bogočastje, najbolj ugodni čas, da se vlada in cerkev poravnata.

IZ NEMŠKEGA CENTRUMA.

Vest, da poslanec centruma, Roeren, ki je vladi najbolj nevršen, ne bo kandidiral, je od liberalcev izmišljena. Roeren bo kandidiral v svojem okraju Saarburg-Saarlouis in njegov protikandidat, »nacionalno-katoliški« von Boch silajno propadel.

PRUSKI DEŽELNI ZBOR.

V pruskem deželnem zboru je Poljak Stychel ostro obsojal vladna nasilja proti Poljakom. Vlado je branil naučni minister Studt, ki je dejal, da se v 800 poznanih šolah veronauk poučuje v materinščini.

PODMORSKI COLN UTOPLJEN.

Cherbourg, 14. januarja. Tu se je potopil francoski podmorski coln »Algerien«. Moštva ni bilo na njem. Sumijo zločin.

SLABE FRANCOSKE FINANCE

V senatu je Poincaré pri finančnem proračunu izjavil, da izkazuje natančni proračun velik deficit, ki nalaga najetje velikega posojila.

SRBIJA.

Trgovinska pogodba z Italijo je sklenjena. Podpišejo jo v nedeljo.

RUSIJA.

Umori na dnevnem redu. Dne 16. t. m. sta dva neznanca ustrelila v Minsku na cesti topniškega poveljnika, podpolkovnika Bjelavinceva. Morilca sta zbežala.

NADŠKOFIJSKA STOLICA V POZNANJU.

Gnezdenj, 16. januarja. Kanoniki kapitulja so vladi predložili sledeče kandidate za nadškofijsko stolico: dr. Likovskega, kanonika Vloskeja in kanonika Jedcinca.

Dnevne novice.

+ **Katoliško politično društvo za idrijski sodni okraj** napravi v nedeljo, dne 20. t. m. ob polu 4. popoldne javen shod v prostorih g. Didia. Razgovarjalo se bo o volilni reformi.

+ **»Popotnika«**, edini pedagoški list med Slovenci, brani »Slov. Narod« od 12. t. m. Pravi, da so ta list poleg »Zvona« izbacnili iz gimnazijske knjižnice v Kranju. To nam nič mar. Pripomniti hočemo le nekaj glede na visoko učenost, ki se po tem listu večkrat prodaja in ki jo »Narod« tako zelo povzdiguje. V »Popotniku« se namreč nekomu redno že celo večnost utrinja o pedagogiki, pedagoških konferencah in drugem takem drobižu iz Nemškega. Že delj časa smo se čudili, kako brez kritike in slepo so pisani ti večni članki, kar zasledimo, da so dobesedno prepisani vsevpriek iz različnih pedagoških in nepedagoških listov, posebno iz »Wage«. Toliko »Narodu« v blagohotno informacijo. Če se nam morda posreči še za druge »Popotnikove« članke najti prave viře — že večkrat so se nam marsikateri zdeli preverni odmevi že drugod branih stvari — bomo to vestno sporočili.

+ **Dopolnilna volitev v hrvaški sabor.** Iz Cerne se poroča: Kandidat hrvaške stranke prava dr. Jančikovič je v zadnjem trenutku odstopil od kandidature. Namestu njega je hrvaška stranka prava proglasila za kandidata sina pokojnega poslanca Kutuzoviča, duhovnika Mirka Kutuzoviča, ki je pred par dnevi proglasil svojo kandidaturo samo radi tega, ker je videl, da kmetje ne marajo za dr. Jančikoviča. Izid večerajšnje volitve je naslednji: Kandidat Starčevičeve stranke prava, dr. Abjanič, dobil je 210 glasov, kandidat hrvaške stranke prava Kutuzovič 150 glasov, kandidat »seljaške stranke« Radič 77 in kandidat naprednjakov Jurič 63 glasov. Treba je ožje volitve. Radič je izjavil, da odstopi svoje glasove Kutuzoviču, ako se odreče reški resoluciji, a Kutuzovič je to zahtevo takoj odbil. Jurič je izjavil, kakor trdi »Pokret«, naj njegovi pristaši glasujejo za Kutuzoviča.

— **Gregorčičeva slavnost v St. Juriju pri Kranju.** Katol. slov. izobraževalno društvo v Senčurju priredi v nedeljo, dne 20. t. m. popoldne ob 4. uri v prostorih pri g. Stupici Gregorčičevo slavnost s sledečim vspešnim: 1. Jakob Aljaž: »Zaostali ptič«, poje meš. zbor. 2. Slavnostno predavanje o pesniku Gregorčiču, govori g. prof. dr. Debevc iz Kranja. 3. Volarič: »Eno devo le bom ljubil«, poje moški zbor. 4. Deklamacija: »Siromak«, zložil Sim. Gregorčič. 5. P. H. Sattner: »Pogled v nedolžno oko«, poje moški zbor. 6. Deklamacija: »Odklivanje«, zložil S. Gregorčič. 7. Venček narodnih pesmi, poje moški zbor. 8. Saloigra v dveh dejanjih: »Zamujeni vlak.« Čisti dobček je namenjen za Gregorčičev spomenik. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Letni občni zbor »Katol. izobraževalnega društva«** v Dolu bo v nedeljo, 20. januarja ob polu 4. popoldne v društvenih prostorih.

— **Obrtniški dom v Zagrebu.** Obrtna korporacija v Zagrebu je s krepko organizacijo tako napredovala, da je sklenila zgraditi si dvonadstropno društveno hišo.

— **Legar v Domžalah.** Iz Domžal se nam piše: Umrla je 16. t. m. ob 11. uri dopoldne za legarjem M. Koprivnik. Dve njeni hčeri sta

umrli nedavno, en sin leži na smrtni postelji, oče je tudi danes obolel, tako da je samo še en sin iz cele hiše zdrav. Res se čudimo, da se od zato poklicanih oblasti nič ne stori, da bi se preiskalo kaj je temu vzrok. Mogoče je tudi vzrok tovarna, katere je poleg in ima hude sopare, katere se skozi okno na vrt spuščajo ter se je že več drevja posušilo. Naj pride na lice mesta komisija in naj vso stvar natančno preišče, da se bode vedlo kje je uzrok tako hude bolezn.

— **Nezgod v zaderski lukli.** Avstrijska torpedovka Alligator, ki je bila zgrajena pred par meseci, je zadela z vso silo ob obalo vsled krivo razumljenega ukaza ladinega zapovednika. Ukaz se je glasil: »Z vso silo nazaj!«, a izpolnil se je baš narobe: »Z vso silo naprej!«. Torpedovka je na prednjem delu znatno poškodovana, a druge nesreče ni bilo.

— **Stavka ognjegascsev.** V Ljubljano je prišlo poročilo, da moštvo novomeškega gasilnega društva stavka, ker ni dobilo novih bluz.

— **Reklamne dopisnice.** Trgovsko ministrstvo je dovolilo, da se smejo prodajati dopisnice, zalepke in kuverti, na katerih so tiskane reklame.

— **Podraže** se vse pisalne in risarske potreščine.

— **Uradno povračilo pristojbinskih pristojbin.** Računski oddelek finančnega ministrstva je dozdal pri cenzuri aktov glede na odmero pristojbin popravil le one napake, ki škodujejo erarju, niso pa popravili aktov v slučaju, ako je imela prizadeta stranka škodo. Finančno ministrstvo je pa zdaj ukrenilo, da se morajo pri cenzuri v bodoče ozirati tudi na stranke in da se morajo previsoki predpisani zneski uradno odpisati oziroma morajo preveč vplačane vsote povrniti strankam. A ker se pomnoži znatno delo finančnim oblastim in uradom, bodo za zdaj ta odlok izvedli le deloma in sicer samo v onih slučajih v katerih znaša razloček 20 kron, če ni vložen priziv ali pa če ni drugih težkoč.

— **Pristojbinska prostost javnih bolnišnic.** Finančno ministrstvo je odločilo, da ob činske bolnišnice osebno proste pristojbin po tarifni postavki 75 lit. b. Osebito so kolk proste tudi vloge in spisi (na sodišča in druge oblasti), ki jih vložijo zavod za svoje oskrbovance ne glede na to, ali je bolnik reven ali pa bogat. Nasprotno pa niso kolk proste one listine in spisi (vloge), ki imajo izključno ali pa deloma drug namen, n. pr. povračilo za stroške narasle ob smrti.

— **Pospeševanje zimskega športa po železniškem ministrstvu.** Pred kratkim je izdalo železniško ministrstvo novo pomnoženo izdajo svoje predlanske prvič izdane reklamne brošure za pospeševanje zimskega športa v Avstriji. Brošura se porazdeljuje zastoj v inozemstvu in v Avstriji in ima umetniško dovršene slike in spise važnejših zimskih športnih krajev od državni in južni železnici.

— **Umrl je v Zagrebu hišni posestnik** in bivši brivski mojster Franjo Dittmayer.

— **Trinajstletno deklico so odpeljali.** Na potovanju iz Karlovca v Reko je izginila 13-letna deklica iz Loprane, ki se je vozila v družbi svoje matere. Obupana mati je deklico s pomočjo policije dobila v neki zloglasni hiši na Sušaku.

— **Samostojna podružnica »Slov. planinskega društva«** za selško dolino nad Škofjo Loko se namerava ustanoviti; osnovalni shod bo v četrtek 24. t. m. ob 3. uri popoldne na Češnjici.

— **»Košarnsko pevsko društvo«** je imelo v nedeljo, dne 13. jan. svoj redni občni zbor. Društvo je imelo v preteklem letu skupno 121 članov, med njimi 64 pevcev. Med letom je odstopilo 35 udov, pristopilo pa 28. Društvo je imelo 324 K 81 h ostanka, ki se je naložil v poštno hranilnico. Odbor je ostal večinoma lanski. — v preteklem letu nastopilo je društvo sedemkrat javno.

— **Gg. dopisnike,** ki žele imeti v sobotnem listu daljše spise, prosimo, da nam jih pošljejo do petka. V soboto zjutraj naj se nam pošiljajo le kratke novice in najnujnejše stvari.

Štajerske novice.

š Slov. katol. akad. društvo »Zarja« v Gradcu ima dne 18. t. m. ob polu 8. uri zvečer svoj IV. redni občni zbor pri »Zeleni Štajerski« z običajnim vspešnim: 1. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odborovo. 3. Slučajnosti.

š **»Junaki«** — se boje Slovencev. Načelnik celjskega veteranskega društva Derganc, doma gotovo iz nemške Ribnice na Kranjskem, je dejal, da nočejo več novih članov, da bi se ne »vthotapili« v društvo Slovenci. Tega on kot avstrijski patriot in pošten Nemec ne more pripuščati. Kimali in priptjevali so vsi ti »častiti Nemci« in odborniki v društvu: Mihelitsch, Spegitsch, Gospodaritsch, Cvetanovitsch, Kalischnigg, Gradischerr, Wretsch, Kardinal, Mastnak in drugovi — vsi pošteni avstrijski patrioti in trdi Nemci. Heil!

š **Od Save.** Rajhenburg se zapiše že drugič »z zlatimi črkami« v zgodovinsko knjigo štajerskih Slovencev. Povod temu je nagla smrt tukajšnje liberalne čitalnice. V nedeljo 13. prosinca jo je spremila »narodna stranka« sama k večnemu počitku. Le vkup, le vkup uboga gmajna!! Zlata še dovolj in črk tudi.

š **V Gradcu** je umrl odvetnik dr. Arnold Sailler.

š **O ustanovitvi podružnice nemškega »Schulvereina«** v Hrastniku prinaša uvodni članek »Deutsche Wacht«. Na ustanovnem shodu je govoril učitelj Aistrich. K podružnici je pristopilo 70 članov.

š **Občina Studenci pri Mariboru** je odbila prošnjo Šidmarkinega vrtca za podporo. Nemškonalni člani obč. odbora bi radi dali

nekaj desetakov, morda tudi stotakov, pa ostali niso hoteli v to privoliti, dasi so tudi Nemci.

š **Požar.** Gorelo je zopet v slovenjegraški tovarni za lesne izdelke, J. A. Siegl in sin. Pogorela je delavnica, ključavničarija in večja zaloga surovin. Ker so ogenj opazili pravčasno, je došla takoj mestna požarna bramba in zabranila večjo nesrečo.

š **Umrla je v Dobovi pri Brežicah** trgovčeva vdova in posestnica Marija Zechner, roj. Trobič, v 50. letu svojega življenja. Bila je zelo priljubljena med ondodnim prebivalstvom.

š **Umrl je v Celju** hišni posestnik in strugar Ferdinand Stadler.

š **»Belo reduto«** pripravljajo celjski samci mesto običajne maškarade »Celjskega Sokola«. Natančnejše podatke o tej prireditvi izdajo celjski samci v prihodnji številki.

š **Boj za Gaberje.** »Deutsche Wacht« poroča: Slovenci so v Gaberjah ustanovili bralno društvo. Tudi »Nemci« ustanove svoje bralno društvo.

š **Celjskemu hrivcu Dergancu** je okrožno sodišče znižalo kazen 50 kron, katero je dobil radi neukročenosti svojega jezika povodom volitev v Teharjih, na 20 kron.

Ljubljanske novice.

lj **Ljudski koncert »Glasbene Matice«** se ponovi. Pri zadnjem ljudskem koncertu »Glasbene Matice« več sto ljudij ni dobilo nobenega prostora. Da se ustreže tem in še mnogim drugim, ki izražajo željo, da bi radi prisostvovali krasno uspelemu koncertu, sklenil je odbor, da se ljudski koncert z istim vspešnim in enako znižanimi cenami ponavlja v nedeljo, dne 27. januarja ob polu petih popoldne v dvorani hotela »Union«. Najpriljubnejše bi seveda bilo, ako bi se koncert ponavljal takoj prihodnjo nedeljo, dne 20. t. m., ali ta dan je dvakrat slovensko gledališče in »Glasbena Matica« nikakor noče delati konkurence.

lj **Dr. Karol vitez Bleiweis v pokoju.** Potrjuje se, da je vodja deželne bolnice dr. Karol vitez Bleiweis prošil za umirovljenje. Morda se tako zopet dobi kako mesto za žlahto.

lj **Ljubljansko učiteljsko društvo** se je včeraj v prostorih hotela »Južni kolodvor« zbralo na drugem svojem sestanku, ki je prijetno minil med zanimivim predavanjem gospoda dr. Bezjaka. Tu podajamo le pricipielne misli dr. Bezjakove o Kernovi teoriji o analizi stavka. Analiza stavkov, ki ni zgolj slovniškega, ampak v prvi vrsti metodiškega in logičkega pomena, ker otroka uvaja v boljše umevanje stavka, je v teoriji starejših slovničarjev pomankljiva, nedosledna in nenaravna, ker stavek čestokrat razčlenjuje zgolj mehansko. Stara teorija ne upošteva, da je vsaka stavkova beseda živ organizem, nerazdružno zvezan z ostalimi stavkovimi členi; iz tega umevanja seveda dosledno izhajajo napačne, ali preširoke ali pretesne definicije osebkov, predikata, kopule in drugih členov stavka. Starejši gramatikci so vsled svojih slovniških definicij, ki se ne krijejo vedno z logičko definicijo, morali ločiti logički osebek od gramatiškega, ravnotako povedek in ostale člene. Uvesti so morali tudi takozvane polne stavkove člene. Najbolj pogrešeno je v stari teoriji razločevanje glagolov v več in manj vredne, kar je pogrešeno zato, ker nimamo nobenega kriterija, kdaj in v koliko se zmanjša glagolu vsebina. Nasprotno pa po Kernovi teoriji ni pomožnih glagolov, ker ni nobenega notranjega, stvarnega razloga za to razporedbo. Tudi pri glagolu biti ni vzroka za tako razporedbo, ki glagol biti v nekaterih slučajih smatra za polnopraven (v eksistencialnih stavkih) zmožen za to, da je predikat, v drugih slučajih pa ga ima zgolj za vezilo. Dr. Bezjak je na mnogih vzgledih dokazoval, da za tako razločevanje ni podlage. Temeljna misel Kernove teorije je: Osredotočje za stavkovo analizo je določni glagol, od katerega je treba začeti: glagol je oživljajoči element stavkov, njegova, dejali bi, forma substantialis. Dr. Bezjak bo prihodnjič svoje predavanje nadaljeval in dovršil. Stvarnemu in tudi formalno dovršenemu predavanju je sledila živalna pohvala. Pri predavanju je bil navzoč tudi msgr. Tomo Župan, katerega so navzoči, posebi še predsednik, učitelj g. Dimnik, toplo pozdravili.

lj **Starati v Ljubljani.** To zabavno društvo, ki je razširjeno po celi državi, ustanovi v nedeljo podružnico v Ljubljani. Tem povodom pride v Ljubljano toliko odličnih tujcev, da so vse sobe hotela »Union« že oddane.

lj **Silkar Vavpotič** je razstavil v Bambergovih izložbi pet krasnih slik.

lj **Radi ponarejanja menic** je v preiskovalnem zaporu v Mariboru Karol Vilhar, potovalec iz Ljubljane in bivši hišni posestnik.

lj **Ogenj v hotelu »Ilirija«.** Včeraj popoldne je bila poklicana požarna bramba v hotel »Ilirija«. V neki sobi je eksplodirala svetilka, nakar je nastal ogenj. Kazinskemu restavraterru gospodu Ederju, ki je bil slučajno v bližini, se je zahvaliti da se ogenj ni razširil. Kot bivši član celovške požarne brambe, je pričel pogumno gasiti ter je ogenj pogasil, predno so se pripeljali ognjegasci. Gospod Eder se je nekoliko opeknel po rokah.

lj **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Jutri, v petek (par) se uprizori tretjič v sezoni velika Wagnerjeva romantična opera »Lohengrin«. Naslovno vlogo poje g. pl. Reznov, Elzo ga. Skalova, Ortrudo ga. Reissova, Telramunda g. Oufednik, kralja Henrika g. Bettetto, kraljevega glasnika g. Ranek. — V nedeljo popoldne (par) se uprizori tretjič na slovenskem odru Stolbova veseloigra »Na letovišču«, zvečer pa slovita Hauptmannova dramska bajka »Potopljena zvon« (nepar).

lj **Mestni fizikat.** Dobili smo naslednje pismo: Na večerajšnji notico v Vašem cenjenem listu glede razmer v mestnem fizikatu blagovolite sprejeti naslednja pojasnila: V istini se pripeti, da semtertia na mestnem fizikatu ni dobili nobenega zdravnika, to pa radi tega, ker se v zadnjem času komisijonelni ogledi (stavbni, obrtni, splošno zdravstveni, mesečni nabori itd.) tako množe, da sta čestokrat obadva fizikatna zdravnika, včasih celo še tudi policijski zdravnik, vsaj za nekaj ur, po navadi dopolne, odsotni na komisijah. Kar se tiče mestnega zdravnika, navajam, da alternativno z mestnim fizikom opravlja komisijonelne ogleda ter da ima dopolne ordinacijo za uboge v »Mestnem domu« in svoje uradne ure, v katerih opravlja fizikatne pisarniške posle. — Spoštovanjem dr. Krajec, mestni fizik.

lj **Na mestnem drsališču pod Tivolijem** svira jutri zvečer od 7. do 9. ure ljubljanska društvena godba.

lj **Pogrebno društvo Marijine bratovščine** ima prihodnjo nedeljo, dne 20. januarja t. l., ob 10. uri dopolne v mali dvorani »Mestnega doma« svoj redni občni zbor. Namerava se na korist in daljni razvoj društva predlagati nekaj neobhodno potrebnih in zelo važnih prememb, zatorej bi bilo tudi umestno, da se tega zborovanja udje polnoštevilno udeleže.

lj **Mestna elektrarna** ima od sinočnjega večera naprej v oknu objavnega urada na Mestnem trgu razpostavljene različne žarnice in tulpe, ki gore od 6. do 7. ure vsak večer.

lj **Umrl je železniški paznik** Matevž Globočnik.

lj **Konj splašil** se je danes dopolne na Franca Josipa cesti prevozniku Sim. Grampovšku in dirjal po Prešernovih ulicah in Mestni trg, kjer so ga ustavili. Med potjo je padel Grampovšek s kozla, a se ni poškodoval.

lj **Zopet sleparstvo.** Včeraj popoldne je hodil po tukajšnjih trgovinah neki okrog 24 let stari moški, srednje postave, s črno zimsko suknjo in trdim klobukom. Govoril je nemško. Kamor je prišel, je kaj malega kupil, plačal pa z bankovcem za 20 K. Med tem, ko se mu je denar menjaval, je hitro zahteval še kaj drugega, in ko se mu je šlo postreči, je bankovec zopet spravil in tako preslepil pomočnika, oziroma sotrudnika, da ta ni vedel, je-li bankovec spravil ali ne. Kolikor se je do sedaj dognalo, se je sleparju golufija v dveh slučajih posrečila, v dveh pa ponesrečila. Kamor bi še prišel, naj se takoj izroči policiji.

lj **Najdena** je bila pred Nagyjevo trgovino srebrna verižica.

lj **Izgubila** je blaginjičarica Minka Tomažič črno boo.

lj **Umrl so:** Ivana Mauer, železniškega uslužbenca žena, 40 let, Jenkove ulice št. 6; Janez Novak, premogar, 58 let, Radeckega cesta št. 11; Marija Šetina, posestnica, 73 let, Hilšerjeve ulice št. 8; Andrej Turk, kajzar, 57 let.

lj **Panorama-Kosmorama.** Od krvave rusko-japonske vojske sem je postala Japonska najbolj znana država na svetu. Opozarijamo na knjigo, izšlo v založništvu »Dom in Sve-ta«, o zgodovini te vojske; — in ko si prečital popis in opis, hajd — pa v »Panorama-Kosmoramo« ogledat si v naravnih plastičnih slikah one kraje, cvetoče parke, razna svetišča in one rumene obraze. Serija je v istini zanimiva in priporočila vredna.

lj **Društvo »Pravnik«** ima dne 30. januarja 1907 v prostorih restavracije »Narodnega doma« v Ljubljani svojo XX. redno glavno skupščino z običajnim dnevnim redom. Začetek ob 8. uri zvečer. — Odbor.

lj **Christofov zasebni učni zavod za pisanje na stroj.** Da se ustreže mnogim željam, otvoril se bo na tem zavodu s 1. svečanom t. l. tudi stenopisni (stenografski) tečaj. Obiskovalci tega tečaja naj se javijo najpozneje do 20. prosinca t. l. v Škofjih ulicah št. 7 pritličje na desno. Učnina prav nizka, članom društva slov. odvetniških in not. uradnikov znaten popust. Pričakuje se z ozirom na to, da se že povsod zahteva znanje tesnopisja, obilna udeležba.

Iz slovanskega sveta.

sl **Avtorju hrvaške himne »Lepa naša domovina«**, Antonu pl. Mihanoviču, ki je umrl leta 1861 v Klanjcu, bodo postavili hrvaški rodoljubi primeren spomenik. Poseben odbor že nabira darove.

sl **Razkol v Starčevičevi stranki prava na Hrvaškem.** Zadarski »Narodni List« piše, da je dal dr. Josip Frank svoje glasilo »Hrvat-sko Pravo« vknjižiti nase in na svojo obitelj. Tiskarna in list pa sta last delničarjev. Sam dr. Mile Starčevič ima delnico za 20.000 K. Vse je torej Frank sebi prisvojil, a v list piše, kar se mu ljubi. Zato je prišlo do resnih nesporazumov. V tej zadevi bo 20. t. m. v Zagrebu sestanek. Po splošnih zahtevah mora odstopiti ali Frank, ali pa odstopijo dr. Mile Starčevič, dr. Tome, Pavelič, dr. Živko Petričič, Jerko Pavelič, M. pl. Pisišič, Vlahovič in duhovnik Kufrin. Obenem zahtevajo od Franka, da izroči list posebnemu odboru, ki bi sestajal iz dr. Starčeviča, dr. Paveliča in dr. Horvata. Kakor se vidi, Frank ne misli odstopiti in zato ga bo omenjena sedmorica tožila, da izroči »Hrvat-sko Pravo«. Če pa ostane tožba brez uspeha, osnujejo svoi list pod uredništvom prof. Segviča.

sl **Najnujnejši odlok radi glagolice.** Poročajo: Sv. stolica je razveljavila odlok od 5. avgusta 1898, tako, da od sedaj naprej se ne bodo mogli odrekati pogreb ali sv. zakrament onim, ki jih zahtevajo v latinščini — tudi v onih cerkvah, kjer ni bila dosedaj navada.

sl Hrvaški uradni jezik v Dalmaciji bo v kratkem uveden s posebno jezikovno naredbo. Meseca februarja se nato snide dalmatinski deželni zbor.

sl Bolgarsko narodno gledališče so včeraj otvorili ob navzočnosti kneza Ferdinanda.

Razne stvari.

Ob italijansko-tirolski meji zgradi avstrijska vojaška uprava več novih vojašnic.

Potres razrušil mesto. Glavno mesto otoka Jamajke, Kingston, je zadela velika nesreča: potres. Mesto je jako važno v trgovskem oziru. Prebivalcev ima nad 50.000. Značaj je velikomestni; obširna poslopja dokazujejo, da so prebivalci premožni. Iz Kingstona izvažajo sadje, sladkor, rum, kavo in barven les. Poročila o potresu glede na število žrtev ne soglašajo. Jamajski guverner je brzojavil londonskemu kolonialnemu uradu, da je potres 15. t. m. težko poškodoval hiše v mestu in da požara, provzročena po potresu, 16. t. m. še niso pogasili. Gori ena šestina mesta, pristaniška poslopja in skladišča. V bolnišnici je približno 300 ranjenec. Dne 16. t. m. se je zemlja še gibalala. Londonski kolonialni urad sodi, da je izgubilo ob nesreči življenje 30, ranjenih pa da je bilo 300 oseb. V Newyork došla poročila »Associated Press« z dne 16. t. m. pa trdijo, da je poškodovana malone vsaka kingstonska hiša in da so poškodovane vse hiše, oddaljene od mesta deset milj. Število ubitih Kingstončanov ceni pa na 400 in ranjenec na več tisoč oseb. Cerkve, javna poslopja in hoteli so v razvalinah. Med mrtvimi se nahajajo znani trgovci.

Živ pokopan. V vasi Jeoporovska na Ruskem so pokopali na videz mrtvega kmeta. Kmet se je zbudil ponoči ter je pričel strašno vpiti. Mimoidoči kmetje so čuli vpitje ter so mislili, da umrli kmet vsled grehov nima miru. Sklenili so, zabiti mu kol skozi truplo, a pop ni pustil odpreti groba. Nato so kmetje šli k policiji. Med tem sta pretekla dva dneva. Ko je na večer drugega dne bil grob odprt, pokazal se je strašen prizor. Na truplu kmeta je bila rana pri rani, katere si je na videz mrtvi sam prizadel. Kmetovi lasje so bili popolnoma beli. Skozi nalahko nakopičeno zemljo nad krsto je zrak prišel v krsto in je tako živ zakopani kmet dva dni živel v strašnih mukah.

Vihar je opustošil otoka Leyte in Samar. Na Leyte je izgubilo življenje približno sto oseb. Na vzhodnem obrežju Samara so razdejane vse hiše.

Telefonska in brzojavna poročila.

SMRTNA KOSA.

Celovec, 17. januarja. Župnik v St. Ilju ob Dravi Janez Zablatnik je umrl včeraj zvečer. Pogreb bo v soboto ob 10. uri dopoldne.

SLOVENSKA KMETIJSKA ŠOLA NA SP. ŠTAJERSKEM.

Dunaj, 17. januarja. Poljedelski minister grof Auersperg je sprejel danes štajerske slovenske poslance, katere je vodil k ministru štajerski deželni glavar grof Attems. Poslanci so ministra prosili za državno podporo za novo spodnještajersko kmetijsko šolo s slovenskim učnim jezikom, kar je minister zagotovil.

ZA PROFESORJE.

Dunaj, 17. januarja. Proračunski odsek je danes sprejel predlog za zboljšanje položaja profesorjem.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 17. januarja. Državna zbornica danes razpravlja o nujnem predlogu glede obrtne reforme, ki je došla iz gosposke zbornice.

POLONYI TOŽI.

Budimpešta, 17. januarja. Listi pozdravljajo sklep justičnega ministra Polonyia, tožiti bivšega ministra Halmosa. Obravnava se bo vršila v Budimpešti in bo senzacionalna.

KULTURNI BOJ NA FRANCOSKEM.

Pariz, 17. januarja. Nasvet za privatno službo Božjo je bil na shodu školov odklonjen, ker bi bila to služba Božja za bogatine. Povdarjalo se je, da se pa mora v slučaju, ako duhovniki zapuste cerkve, skrbeti za javno službo Božjo v privatnih hišah.

Pariz, 17. januarja. Kot znamenje edinstva in protesta vseh francoskih katoličanov je izšla spominska kolajna. Na eni strani je podoba Kristusova na drugi pa oljke okoli križa in napis »Liberte«.

UPOR RUSKIH KAZNJENCEV.

Peterburg, 17. januarja. V ječi v Lugańskem v okraju Jekaterinoslav so jetniki napadli paznike ter so hoteli pobegniti. Pazniki so dva jetnika ustrelili, tri nevarno ranili.

MED SRBI IN BOLGARI V MAKEDONIJI.

Sofija, 17. januarja. Pri Smilovici je bil boj med srbsko in bolgarsko vstaško četo. Bolgari so izgubili šest mož.

POTRES RAZRUŠIL MESTO.

Newyork, 17. januarja. Pri potresu v Kingstonu na Jamajki je bilo ubitih tisoč ljudi, 90.000 oseb je brez strehe, škoda znaša deset milijonov. Potres se je razširil do Holandskega zaliva. Proti Kingstonu sta odpluli dve ameriški ladji in dva transportna parnika.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 806 2 m, srednji zračni tlak 7.60 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podavina v 24 urah v mm
16	9. zveč.	44.0	2.9	brezvetr.	jasno	
17	7. zjutr.	47.3	-7.0	sl. jzah	del obl.	0.0
17	2. pop	717.8	2.0	sl. svzh.	jasno	
Srednja včerajšnja tem.						2.50.

V soboto 19. januarja

velika
predpustna
zabava v UNIONU.

Ravnateljstvo trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani javlja tužno vest, da je njega mnogoletni član gospod

Adolf Pollak,
zasebnik

danes ob 3. uri popoldne, po mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 72. letu svoje starosti mirno v G. spodu zaspal.

Truplo pokojnika bo v četrtek dne 17. t. m. ob poltretji uri popoldne iz hiše žalosti Židovske ulice št. 5 na pokopališče k sv. Kržu prepeljano in ondaj k zadnjemu počitku položeno.

Dragoga rajnika priporočamo v blag spomin.

LJUBLJANA, 15. jan. 1907.

Zahvala.

Za vses ransko nam podane tolažilne dokaze srčnega sočutja že med boleznijo in ob smrti iskreno ljubeznega soproga, oziroma sina, zeta, brata in siriča gospoda

Artur Sedlaka,

dalje za prekrasne darovane vence in za mnogoštevilno častno spremstvo k zadnjemu počitku se tem potom najtožnejše in navdaneje zahvaljujejo.

LJUBLJANA, 16. jan. 1907.

151

Žalujoci ostali.

2 izurjena rezbarja in pozlatarja

za cerkveno delo sprejme takoj trajno 119 6-1

Aleksander Götzl,

podobar in pozlatar v Ljubljani.

Vdovski in sirotinski pokojninski zaklad društva zdravnikov na Kranjskem.

Vabilo 116 1-1

o k rednemu občnemu zboru,

ki se vrši v četrtek, dne 31. januarja 1907 ob 8. uri zvečer v mali dvorani hotela „Union“.

VSPORED: 1. Poročilo upravnega odbora: a) poročilo tajnika, b) poročilo blagajnika. — 2. Poročilo revizorjev. — 3. Slučajnosti.

Ljubljana, 15. januarja 1907.

dr. Ivan Zajec,
t. č. tajnik.

dr. V. Gregorič,
t. č. predsednik.

Sprejme se za kleparsko obrt

učenec

poštenih starišev in en

pomočnik.

Več pove Karol Neumann, Jensenice, Gorenjsko 106 5-2

Najvišje odlikovanje na mednarodni razstavi v Milanu 1905 (avstr. razsodisce).

Josip Črnko

župnik v Vuhredu na Štajerskem, prosi za doposlavlje 8 steklenic

PICCOLI-jevega

železnatega vina

in izjavlja, da je že prej doposlano vino dobro učinkovalo.

1 polliterska steklenica K 2 -, 4 polliterske steklenice za Ljubljano K 7.20, po pošti z 2745 zavojnino vred K 7.50.

Zunanja naročila izvršuje najtočnejše lekar **Piccoli v Ljubljani**, Dunajska cesta.

Komptoarista

zmožnega slovenskega in nemškega jezika, ki bi bil uporabljen tudi kot potnik, sprejme takoj neka pivovarna. — Ponudbe naj se pošiljajo na upravištev tega lista. 108 3-2

Panorama Kosmorama

v Ljubljani
Dvorni trg šte. 3,
pod „Narodno kavarno“.
Električna razsvetljava.

Od 14. januarja do vstevši

20. januarja 1907: 113 1-1

Čarobno

Japonsko.

V četrtek, dne 17. t. m.
„priredi društvo“
natakar, ev in markerjev

„vstelenem.“
salonu kazine
v Ljubljani
dobrodelni
venček
v prid bolniške
„blagajne“
pomočnikov
To naznani-
lo naj sme-
trajo za po-
vabilo vsi
oni p. n. pri-
jatelji dru-
štva, ki niso
prejeli po-
srednega
vabila.

Prva Ljubljanska velika žgalnica kave

Karel Planinšek, Ljubljana, Dunajska cesta.

Električni obrat, tedaj večkrat na dan sveže žgana kava; izvrstna kakovost, najboljši aroma, krepkega okusa.

Najnižje cene za posamezne vrste in za najpri-
znanejše zmesi. 2574 52-9

Prodaja iz higijeniških posod za kavo.

DELNIŠKA DRUŽBA ZDRUŽENIH PIVOVAREN ZALEC in LAŠKI TRG v Ljubljani, telef. št. 163. priporočajo svoje

izborna pivo v sodcih in steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški, telefona šte. 187.

**Podružnica
: v Spljetu. :**

Delniška glavnica:
: : K 2.000.000. : :

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

priporočajo k žrebanju dne 1. februarja 1907:

Turške srečke: kurz K 169.

Glavni dobitok Frs. 300.000.

Srečke laškega rud. križa: kurz K 49.

Lir 15.000.

Promese na drž. srečke iz l. 1860 (cele K 35. petinke K 13.) gl. dobitok K 600.000.

Sorej-ma vloge na knjižice in tekoči račun po 4 1/2 %.

**Podružnica
: v Celovcu. :**

: Rezervni fond: :
: : : K 200.000. : : :